

la

núm. 218

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Drecera

Juliol-Agost 2026

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**Ara és el moment de prendre
mesures valentes**

175
anys

L'INSTITUT
AGRÍCOLA
CATALÀ DE SANT ISIDRE

1851-2026

- 4 AIGUA**
Xina posa l'aigua com a primera prioritat en l'impuls per a l'economia
- 8 FORESTAL**
L'economia oblidada del bosc
- 10 EUROPA**
Presidència irlandesa del Consell de la UE
- 14 ECONOMIA**
El preu just que cap llei pot calcular
- 16 MEDI AMBIENT**
La conectividad o el "corredor" de los incendios
- 19 ECONOMIA**
10 anys del Brexit
- 20 INNOVACIÓ**
La programació matemàtica positiva
- 24 EMPRESA**
La CE marca el rumb per a un sector ramader prósper
- 27 ECONOMIA**
Propostes davant la crisi d'excedents del Cava

Amb el suport de:

la Drecera

Director:
Josep Maria Majó
Redacció, Administració i Publicitat:
Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002
Tel. 93 301 16 36
E-mail: info@institutagricola.org

Impressió:
OFFSET INFANTA
Suscripció anual:
30 euros
Dipòsit Legal:
B - 23.784 - 1993

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Associada a l'

PROMETEU al segle XXI

La llegenda mitològica clàssica de Prometeu és apassionant per a qual-sevol educador. Prometeu és una divinitat civilitzadora. El mite relata la capacitat cívica de la persona fonamentada en la idea de que el procés d'aprenentatge cognitiu i emocional tenen lloc en dos àmbits diferents: el tècnic, que correspon a les capacitats productives, i el polític-moral o de les normes, que regula la conducta i la convivència.

La llegenda presenta els dos àmbits com complementaris. El seu missatge és que aprendre és con-viure. Efectivament la convivència és la virtut o excel·lència de qualsevol societat desenvolupada. Per aquesta raó la independència d'un poble, l'autonomia del seu destí, la seva pràctica de la llibertat i la democràcia estan directament lligades a la seva educació i desenvolupament. Però una doble lectura pesa sobre aquesta afirmació quan comprovem com alguns sistemes polítics utilitzen l'educació com a còmplice per aprofundir en la injustícia social, la intolerància o la insolidaritat. Cap societat ha de convertir l'educació, el seu bé més preuat juntament amb la salut, en terreny de conflicte de les tensions ideològiques.

Al lliurar el foc tan necessari als mortals, Prometeu ens va donar la lliçó més fructífera sobre el què significa la valentia del pensar per compte propi i desobeir a les autoritats i lleis injustes.

En la mesura que el sistema educatiu sigui utilitzat només com instrument de socialització política o motor de creixement econòmic, els resultats seran freqüentment contraris al que es pretén. Doncs ni l'educació com element aïllat pot crear una nova persona, ni pot ser la base per acumulació.

D'alguna manera això ja ho varen avançar els clàssics al presentar-nos a Prometeu com a símbol d'una educació oberta a tothom, participativa, comunitària, una educació per la pau i la convivència, una educació que promou valors que a la vegada la comparen i la protegeixen.

En la nostra societat com la d'Atenes de Pericles, on explica el mite de Protàgoras, necessitem una educació civilitzadora de consens, atenta per aconseguir els valors de la convivència, més enllà d'interessos ideològics, polítics o econòmics.

No hi ha dubte que una educació lliure de símbols i banderes segueix sent un desafiament urgent que cal abordar des de diferents perspectives i responsabilitats. Els nens i nenes de les generacions que ens han de reemplaçar no poden seguir esperant.

Xina posa l'aigua com a primera prioritats en l'impuls per al desenvolupament econòmic i social sostenible

Presa China Three Gorges

Al llarg de la història de la Xina, l'aigua sempre ha estat una part essencial de la vida política i econòmica i important per a la prosperitat i l'estabilitat del país. Des de principis dels anys vuitanta, quan la Xina va implementar reformes i una política oberta al món exterior, el país ha aconseguit assoliments significatius en el desenvolupament i assignació de l'aigua, la conservació, la protecció i la gestió dels recursos hídrics, que contribueixen enormement al desenvolupament social i econòmic i al benestar de la població.

LA XINA HA CONSTRUÏT EL SISTEMA D'INFRAESTRUCTURA HÍDRICA MÉS GRAN I COMPLET DEL MÓN, BENEFICIANT MÉS PERSONES QUE CAP ALTRE PAÍS

Per afrontar el repte de la gestió dels recursos hídrics, a principis dels 2000 el govern xinès va establir una estratègia de gestió dels recursos hídrics que reconeixia la importància de l'aigua per al desenvolupament sostenible i la prosperitat futura de la **Xina**.

L'estratègia reconeixia que els recursos hídrics havien d'estar al cor del desenvolupament econòmic i social sostenible. Ha de servir a tot el país i ser gestionat mitjançant una presa de decisions científica i basada en l'evidència. Ha de millorar el benestar de les persones, posar èmfasi en l'assignació, conservació i protecció de l'aigua, i tenir plenament en compte les mesures per controlar tant la quantitat com la qualitat de l'aigua.

Segons un informe recent de les **Nacions Unides**, el món ha entrat en una "era d'escassetat d'aigua", la qual cosa evidencia una major incertesa en el comerç internacional de productes agrícoles que requereixen grans quantitats d'aigua, com els cereals i que també afecta a la indústria en general. La xarxa nacional d'aigua de la Xina optimitza l'assignació de recursos hídrics, garantint un ús fiable de l'aigua en la indústria i l'agricultura.

Els principals factors que impulsen l'enfocament de la Xina en la gestió de l'aigua es centren en:

- **Escassetat regional i la xarxa nacional d'aigua:**
El nord de la Xina conté gairebé la meitat de la població del país i terres agrícoles regades, però només aproximadament el 15% dels seus recursos hídrics. Per combatre aquest desequilibri, la Xina va completar el seu **14è Pla Quinquenal** amb inversions massives de diversos bilions de iuans en una moderna Xarxa Nacional d'Aigua. Aquest sistema—recolzat pel massiu Projecte de Desviament d'Aigua de Sud a Nord—transfereix aigua dels sistemes fluvials del sud cap al nord àrid.
- **Protecció agrícola i seguretat alimentària:**
Amb el 75% dels cereals i el 90% dels cultius comercials de la Xina cultivats en terres irrigades, preservar

l'aigua agrícola és fonamental. Les autoritats xineses de l'aigua han promulgat plans de 10 anys per a la reforma agrícola de l'aigua, que inclouen un reg de precisió modernitzat en regions com Xinjiang i un mercat de drets d'aigua per garantir un ús sostenible.

- **Transició econòmica i eficiència:**
L'aigua es tracta com un quart motor de creixement juntament amb l'energia, la innovació i la tecnologia. Durant el període 2021-2025, la Xina va mantenir amb èxit l'ús total de l'aigua en creixement zero mentre mantenia l'expansió econòmica. Això està impulsat per objectius estrictes d'eficiència, la digitalització de la infraestructura i regulacions de mercat que redueixen la quantitat d'aigua consumida per unitat de PIB.
- **Restauració d'ecosistemes aquàtics:**
Més enllà dels esforços inicials de la "Guerra contra la Contaminació", la Xina va canviar el seu marc cap a la sinergia entre recursos, medi ambient i ecologia. Les directrius nacionals i els plans d'acció prioritzen la neteja dels ecosistemes aquàtics, el tractament d'aigües residuals i la creació de "Rius i Llacs Bonics" per donar suport a les economies circulars.
- **Innovació tecnològica:**
Les sequeres freqüents i els extrems relacionats amb el clima amenacen les infraestructures i les cadenes de subministrament. Per reforçar la resiliència, la Xina depèn molt de la IA i la Blockchain per construir xarxes digitals bessones, detectar filtracions i monitoritzar els drets sobre l'aigua en temps real.
- **La generalització de l'ús d'emmagatzematges al núvol i de la intel·ligència artificial** ha suposat la intensificació d'una nova demanda: aigua per a la refrigeració dels centres de dades, que han d'operar dins d'uns límits tèrmics. Aquest nou sector de la indústria tecnològica, com tots, té les seves necessitats d'aigua, cosa que explica que la seva localització prioritzi llocs on, entre altres factors, hi ha aigua disponible.

LA IMPORTÀNCIA DE L'AIGUA PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I LA PROSPERITAT

*“La Xina ha de tenir en compte les qüestions relacionades amb els recursos hídrics en impulsar la modernització del país”, va declarar **Xi Jinping**, secretari general del Comitè Central del Partit Comunista de la Xina, fent èmfasi en la necessitat d'accelerar la modernització de la infraestructura hídrica.*

Durant el **14è Pla Quinquennal** (2021-2025) es van iniciar 181 importants projectes de conservació d'aigua. Ara, per a la formulació del **15è Pla Quinquennal** (2026-2030), la Xina accelera el desenvolupament d'una xarxa hídrica moderna i millora la seva capacitat per prevenir inundacions, coordinar l'assignació de

recursos hídrics i garantir el subministrament d'aigua tant en zones urbanes com rurals.

Les **preses hídriques a la Xina són pilars fonamentals** per a la seva economia i estratègia climàtica, destacant per mitigar inundacions, generar energia neta a gran escala i facilitar el transport fluvial. Les grans preses incorporen ascensors i rescloses que permeten la navegació de carguers, cosa que converteix els rius en rutes comercials vitals per a l'interior del país

Aquestes colossals infraestructures permeten al país reduir la seva dependència del carbó i protegir milions de persones enfront de desastres naturals històrics

CHINA THREE GORGES: EL GEGANT ENERGÈTIC

China Three Gorges (Presa de les Tres Gorges) és la central hidroelèctrica més gran del món. Ubicada al riu **Yangtsé**, el riu més gran de la Xina i de tot Àsia, la seva construcció va culminar amb l'objectiu principal de controlar les devastadores crescudes del riu —que històricament van causar cents de milers de morts— i produir electricitat a gran escala. El 14 de desembre de 1994, va començar oficialment i la presa es va posar en funcionament el 2009. Genera l'energia necessària per abastir megaciutats com **Shanghai** i **Chongqing**, disminuint significativament l'ús de combustibles fòssils. El seu immens volum d'aigua (fins a 42.000 milions de tones) és tal que ha alterat subtilment la inèrcia del planeta, modificant la rotació de la Terra en microsegons i desplaçant el seu eix uns dos centímetres, segons la **NASA**.

Fins ara, és la més gegantina de les obres empreses per la Xina per apuntalar el seu desenvolupament industrial. El riu Yangtsé circula per tres gorges abans d'arribar a la presa, d'aquí el nom de la presa i d'aquí, també, el nom de l'empresa estatal d'electricitat que va dur a terme el projecte, convertida amb el pas dels anys en un dels grans operadors del sector a escala mundial.

China Three Gorges va comprar al 2025 la planta d'energia fotovoltaica més gran d'**Espanya**, situada al municipi de **Mula**, a **Múrcia**. És una de les plantes fotovoltaiques més grans d'Europa. No és la primera inversió de China Three Gorges a **Espanya** i **Portugal**. El 2011, China Three Gorges va engolir el 23% de la companyia estatal portuguesa d'electricitat (Electricitat de Portugal).

L'empresa xinesa va ser el millor postor en el concurs convocat pel Govern portugués. China Three Gorges ha comprat a Espanya diverses plantes fotovoltaïques i eòliques que sumen una capacitat de més de 1.600 MW. Segons *Forbes*, queda clar que els operadors del Yangtsé estan interessats en l'enorme potencial de les energies renovables a la península Ibèrica.

Part de l'esforç per construir preses va involucrar la requisició de terrenys i la reubicació dels residents de l'àrea del lloc de construcció. La *Xina Today*, un mitjà estatal, va informar que això en realitat va proporcionar millors condicions de vida per a alguns dels desplaçats. *"Solíem viure en cases d'adob en una vall a la prefectura de Liangshan, però ara vivim en edificis d'apartaments de diversos pisos. A la meua antiga comunitat només hi havia camins de terra plens de sots, ara els de ciment condueixen a cada casa. La vida és molt més fàcil avui"*.

NOUS PROJECTES MEGAHIDRÀULICS

En la seva recerca d'objectius climàtics i lideratge energètic, la Xina desenvolupa nous i controvertits projectes. A la regió del Tibet, aprofitant el potencial hídric dels rius procedents de l'Himàlaia, es projecten obres colossals com la de **Motuo**. **Aquestes noves instal·lacions dupliquen o tripliquen la potència de les Tres Gorges**, atorgant a la Xina un control estratègic sobre el subministrament d'aigua cap a altres nacions asiàtiques.

Els principals avantatges de la construcció de la nova megapresa de la Xina (la **presa de Motuo** al riu **Yarlung Tsangpo**) són la generació massiva d'energia neta, l'impuls econòmic nacional i la reducció de la dependència del carbó.

L'inici de la construcció de la **central hidroelèctrica de Motuo a la Xina** (concretament en un 'perdut' racó del muntanyós **Tibet**) El 19 de juliol de 2025 el primer ministre xinès, **Li Qiang**, va presidir una cerimònia que va marcar l'inici de les obres de la central, titllant-la de l'obra del segle. Quan estigui acabada, s'espera que el conjunt del projecte al llarg del **riu Yarlung Tsangpo** generi tres vegades més electricitat que la presa de les Tres Gorges.

Les previsions són que aquesta 'megapresa' generarà per si mateixa a l'any **més d'un 3% de l'electricitat renovable mundial**. Un percentatge per sobre del 3,1% d'**Alemanya**, el 2,6% del **Japó**, el 2,5% de **Rússia** o l'1,7% de **Noruega** i d'**Espanya**, segons dades

del 2023. Els enginyers estatals xinesos afirmen que té el potencial de generar la suficient electricitat com per abastir el **Regne Unit**.

El projecte de Motuo es construirà en un **gran canó** on l'esmentat riu Yarlung Tsangpo descriu un revolt al voltant de la muntanya **Namcha Barwa**. La zona, coneguda com la "gran corba", és un lloc on el riu descendeix cents de metres. En concret, en el tram en qüestió, **l'aigua descendeix més de 2.000 metres en un sector de 50 quilòmetres**, la qual cosa, segons les autoritats, ofereix un enorme potencial hidroelèctric.

La Xina defensa que la presa proporcionarà una important **font d'energia neta**. I el que és més important, impulsarà l'economia del país. El projecte ha suscitat inquietuds sobre com la nova presa podria permetre a la Xina controlar el riu Yarlung Tsangpo, que flueix cap al sud, rumb a l'**Índia** i també a **Bangladesh**. Aquestes inquietuds inclouen, en particular, com el control xinès del riu podria afectar l'economia índia.

GEOPOLÍTICA DE LES AIGÜES: CAP A UN NOU ESCENARI HÍDRIC

La gestió de l'aigua de la Xina ha portat a obrir els ulls a d'altres països del continent. Àsia és el continent amb més superfície de regadiu, amb gairebé el 46 % de la superfície mundial. En àmplies zones l'arròs és la base de l'alimentació, i ha d'estar inundat una part del seu cicle vital, per la qual cosa el seu cultiu està associat amb sistemes de reg eficients i la gestió de l'aigua.

A més tant a la Xina com a l'Índia, la demanda d'aigua industrial augmenta gairebé un 5 % anual. L'aigua i l'energia són dos sectors fortament interconnectats: l'energia és necessària al llarg de molts processos d'ús de l'aigua, des del subministrament del recurs als diversos usuaris (distribució i potabilització), inclosa la població urbana, fins a la recollida i el tractament de les aigües residuals, que és imprescindible per mantenir alts nivells de qualitat i permetre la reutilització del recurs, el que impedeix l'acumulació d'elements contaminants.

D'altra banda, l'aigua és essencial per produir energia, des de la producció en sí d'hidroelectricitat, la fabricació dels components necessaris per a altres energies renovables o la refrigeració en les centrals tèrmiques i nuclears.

L'ECONOMIA OBLIDADA DEL BOSC

Convé preguntar-se si no estem confonent la protecció del bosc amb la renúncia a gestionar-lo.

La conservació del patrimoni forestal no depèn únicament de restriccions o d'ampliar les figures de protecció. Depèn, sobretot, que hi hagi una economia capaç de generar valor a partir d'aquest patrimoni.

Per BALDIRI ROS
President d'Honor de l'Institut Agrícola
Vicepresident de Foment

Cada estiu el debat es repeteix gairebé de forma idèntica. Els incendis forestals tornen a ocupar titulars, s'analitzen les condicions meteorològiques, s'anuncien reforços en els mitjans d'extinció i es reclama una major inversió pública en prevenció. No obstant això, gairebé ningú es pregunta per què els nostres boscos acumulen cada any més combustible del que som capaços de gestionar.

La resposta difícilment es pot trobar únicament en el clima. La meteorologia explica quan s'inicia un incendi i quin pot ser el seu comportament, però no explica per sí sola l'extraordinària quantitat de biomassa disponible per alimentar incendis cada vegada més intensos. Aquesta realitat respon, sobretot, a un problema de naturalesa econòmica.

Durant les darreres dècades, Catalunya ha experimentat un increment continuat tant de la superfície forestal com de la densitat de les seves masses arbrades. Les dades de l'**Estat de la Natura de Catalunya**, de l'**Observatori Forestal** i de l'**Oficina Catalana del Canvi Climàtic** apunten en la mateixa

direcció: el bosc produeix avui molta més biomassa de la que el sector forestal és capaç d'extreure i valoritzar. El resultat és una acumulació progressiva de combustible que incrementa la vulnerabilitat del territori enfront d'incendis de gran comportament.

Des d'un punt de vista tècnic, el diagnòstic es pot resumir de forma senzilla: la política forestal ha deixat de gestionar el flux per concentrar-se gairebé exclusivament a gestionar les conseqüències de l'estoc. Cada any els boscos incorporen un flux addicional de biomassa com a conseqüència del seu creixement natural. Tanmateix, la capacitat d'extracció mitjançant aprofitaments forestals roman pràcticament estancada. La diferència entre ambdues magnituds no desapareix, sinó que s'acumula.

Aquest excedent anual passa a engrossir un estoc creixent de combustible forestal que constitueix la principal variable física sobre la qual evolucionen els incendis d'alta intensitat. Un capital natural forestal que ni s'aprofita ni es valoritza.

Aquesta perspectiva permet comprendre per què la prevenció no es pot limitar a incrementar els recursos destinats a l'extinció o a actuacions puntuals al voltant dels nuclis urbans. Aquestes actuacions són necessàries, però no alteren el balanç material del sistema. Mentre el bosc incorpori més biomassa de la que l'economia forestal és capaç de mobilitzar, el problema continuarà creixent de forma silenciosa.

La qüestió de fons és que la rendibilitat de la gestió forestal ha anat deteriorant-se durant les últimes dècades. La desaparició d'operadors, l'escassetat de mà d'obra especialitzada, l'augment de les càrregues regulatòries i la insuficient demanda industrial de productes forestals han reduït progressivament la capacitat del sector per transformar el creixement biològic de la forest en activitat econòmica.

En aquest context, convé preguntar-se si no estem confonent la protecció del bosc amb la renúncia a gestionar-lo. La conservació del patrimoni forestal

no depèn únicament de restriccions o d'ampliar les figures de protecció. Depèn, sobretot, que hi hagi una economia capaç de generar valor a partir d'aquest patrimoni mitjançant la producció de fusta estructural, biomassa, bioenergia, taulers tècnics, biorefineries, combustibles renovables o nous materials de base lignocelulòsica.

L'hivern hauria de ser el període en què es corregeix aquest desequilibri entre el creixement del bosc i la capacitat d'extracció. No obstant això, any rere any comprovem que el balanç a penes canvia. Seguim arribant a l'estiu amb un volum creixent de biomassa acumulada i amb una estructura forestal cada vegada més favorable a incendis extrems. Des d'aquesta perspectiva, l'estiu no fa sinó revelar un problema que roman pràcticament inalterat durant la resta de l'any. I el foc fa la seva feina des del principi dels temps.

L'experiència demostra que cap política d'extinció serà suficient si no va acompanyada d'una autèntica estratègia d'economia de la forest.

La prevenció més eficaç no consisteix únicament a disposar de millors mitjans quan apareix el foc, sinó a evitar que el bosc continuï acumulant, any rere any, un combustible que ningú té incentius econòmics per retirar.

Recuperar la funció productiva del bosc no suposa mercantilitzar la natura; suposa retornar-li l'equilibri que durant segles van mantenir els qui vivien i hi treballaven.

LA VANGUARDIA

Baldiri Ros

Presidente de honor del Institut Agrícola y vicepresidente de Foment del Treball

31 d'agost de 2026

TRIBUNA

La economía olvidada del monte

Irlanda assumeix la Presidència del Consell de la Unió Europea per al període que s'estendrà fins al 31 de desembre de 2026

Sota el lema «La força està en la unitat», la Presidència irlandesa es compromet a impulsar la competitivitat europea, defensar els valors europeus i reforçar la seguretat europea.

Aquest mandat de sis mesos constitueix la primera fase d'una presidència tripartida de divuit mesos en què també participaran Lituània, de gener a juny de 2027 i Grècia en el segon semestre d'aquell mateix any. Aquest model de col·laboració entre els tres Estats membres busca garantir la continuïtat en l'agenda i els objectius que abordaran les institucions europees durant aquest període.

PRIORITATS DE LA PRESIDÈNCIA IRLANDESA EN MATÈRIA AGRÀRIA

- Promoure un marc comú, estable i just per a la futura Política Agrícola Comuna (PAC) post-2027, que equilibri sostenibilitat econòmica, social i ambiental i redueixi càrregues administratives per als agricultors.
- Reforçar la competitivitat i la seguretat alimentària europea mitjançant el seguiment de l'estabilitat del mercat, els costos dels insums i el desenvolupament del Pla d'Acció sobre Fertilitzants.
- Impulsar l'agenda de simplificació normativa amb l'objectiu d'assolir un acord amb el Parlament Europeu sobre l'òmnibus de Seguretat Alimentària i de Pinsos per a finals de 2026.
- Garantir el relleu generacional i la igualtat d'oportunitats, amb especial atenció al paper de les dones en el sector durant l'Any Internacional de la Dona Agricultora.
- Donar suport al sector ramader i la bioeconomia mentre es promouen estàndards de benestar animal basats en el coneixement científic i la innovació tecnològica.
- Fomentar el desenvolupament rural equilibrat a través del Pla d'Acció Rural de la UE, prioritzant l'accés a ocupacions de qualitat, la millora d'infraestructures i la diversificació econòmica.

«La força està en la unitat»

MARC FINANCER PLURIANUAL

La Presidència irlandesa es compromet a treballar intensament per avançar cap a un acord entre els Estats membres sobre el Marc Financer Plurianual (MFP) per al període 2028-2034, assentant així les bases financeres per a les polítiques i prioritats de la Unió en la pròxima dècada.

Els debats sobre el marc general es duran a terme al Consell d'Afers Generals. La Presidència té com a objectiu lliurar al president del Consell Europeu un paquet de negociació suficientment avançat, que permeti als líders de la UE adoptar les decisions necessàries sobre el futur finançament de la Unió abans que finalitzi el 2026.

POLÍTICA AGRÍCOLA COMUNA (PAC) POSTERIOR A 2027

La Presidència irlandesa vol fer especial èmfasi en la seguretat alimentària, la competitivitat, la simplificació, la sostenibilitat i la renovació generacional com a prioritats clau a l'hora de configurar la Política Agrícola Comuna (PAC) posterior al 2027.

Els treballs sobre el futur marc de la Política Agrícola Comuna (PAC) constituïran un eix central de la Presidència irlandesa. L'agricultura europea requereix una PAC estructuralment sòlida, veritablement comuna i estratègicament coherent. Aquesta política ha de garantir simultàniament la **sobirania agrícola** i el progrés mediambiental, salvaguardar estructures agrícoles viables alhora que facilita la **renovació generacional**, i proporcionar als agricultors europeus la seguretat i les **eines d'inversió** que necessiten per al futur.

Una PAC sense condicions veritablement comunes i sense criteris de referència clars corre el risc de socavar la seva pròpia coherència i el mercat interior. Per tant, un percentatge de cofinançament clar hauria de ser la norma i no l'excepció. La condicionalitat agrícola hauria de constituir la base dels requisits a nivell de la UE, en lloc d'una gestió agrícola a diverses velocitats que crearia 27 o més requisits de condicionalitat creuada. A més, cal una mesura mediambiental i orientada a la producció, finançada íntegrament per la UE, per garantir la credibilitat financera i l'aplicació equilibrada de la política en tots els Estats membres.

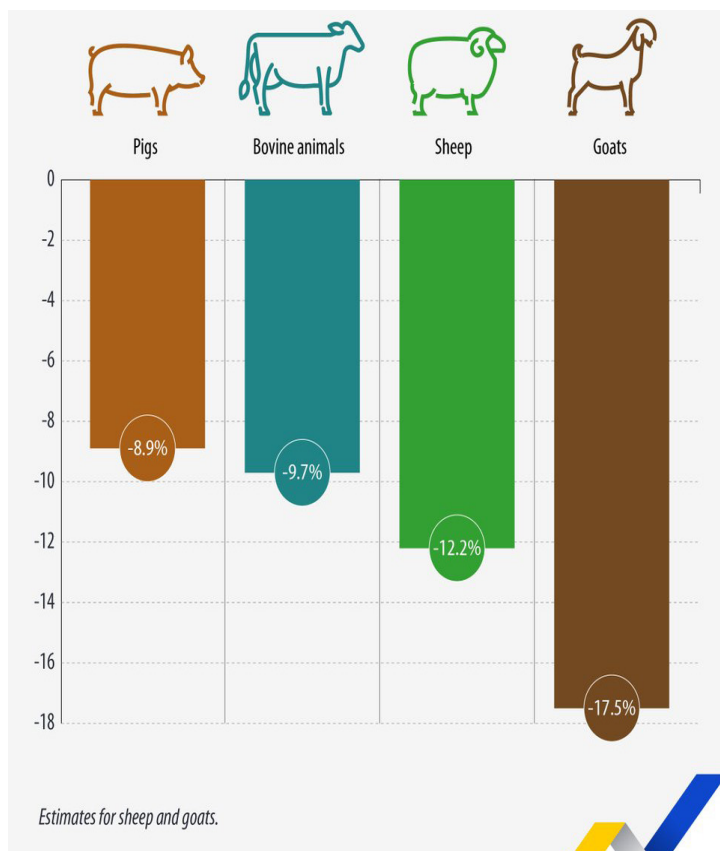
EL PAPER DE LA RAMADERIA EN L'AGRICULTURA EUROPEA

Tot i que la Comissió Europea ha presentat l'**Estratègia ramadera** en els primers dies de la Presidència irlandesa, **Dublín** desitja destacar la importància de la producció ramadera, tenint en compte la diversitat dels sistemes de producció i les condicions regionals a tota la Unió. Orientarà els debats al Consell per explorar com la ramadera pot contribuir millor als objectius econòmics i socials, alhora que aborda els reptes mediambientals i relacionats amb el clima.

Pel que fa al benestar animal, la Presidència irlandesa farà èmfasi que les normes s'han de basar fermament en proves científiques i tècniques, així com en l'experiència i les millors pràctiques dels Estats membres.

Concretament pel que fa a l'expedient sobre el transport d'animals, s'han programat cinc reunions sobre aquest tema, enfront de les tres que es van celebrar sota la Presidència xipriota. L'objectiu immediat de la Presidència és concloure la revisió del capítol I, identificar els articles i annexos el text dels quals ja s'ha ultimat i celebrar reunions bilaterals per facilitar la continuació de les negociacions.

Canvi en la població ramadera a la UE, 2025 en comparació amb 2015

eurostat

La cabana ramadera de la UE es va reduir en totes les espècies durant 2025, segons les últimes dades publicades per Eurostat, que confirmen una tendència a la baixa mantinguda durant l'última dècada.

El 2025, la UE comptava amb 131,5M de porcs, 71,6 M de bovins, 55,3 M d'ovelles i 10,2 M de cabres. Totes les poblacions van ser inferiors a les de l'any anterior: la porcina va retrocedir un 0,5%, la bovina un 0,4%, l'ovina un 2,2% i la caprina un 2,5%, d'acord amb l'organisme estadístic europeu.

El descens s'emmarca en una dinàmica de llarg termini. Respecte al 2015, la cabana porcina comunitària és un 8,9% menor, la bovina un 9,7% menor, l'ovina un 12,2% menys i la caprina un 17,5% menor, segons recull Eurostat.

POLÍTICA MEDIAMBIENTAL, CLIMÀTICA I D'AIGÜES

La Presidència iniciarà debats sobre el paquet de mesures d'aplicació de l'objectiu de reducció d'emissions a escala de la UE per al 2040.

La Presidència també vol donar suport al desenvolupament de marcs d'alta integritat per a la inversió privada en l'eliminació de carboni i la restauració de la natura.

Per tal de colmar la bretxa de finançament en matèria de biodiversitat, un dels eixos principals de la Presidència irlandesa és donar forma al debat sobre els crèdits de biodiversitat i desenvolupar principis d'integritat ecològica, addicionalitat, salvaguardes socials i permanència per evitar el «greenwashing». Aquest aspecte té una rellevància directa per als agricultors, atesa la seva relació amb l'agricultura de carboni.

La Presidència irlandesa treballarà per reforçar la resiliència de les aigües dolces a tota la UE, donant suport a l'aplicació de l'**Estratègia Europea de Resiliència Hídrica**. Les àrees clau d'interès seran l'avanç dels tres objectius principals de l'estratègia: **restaurar i protegir el cicle natural de l'aigua, construir una economia eficient en l'ús de l'aigua i garantir la seguretat del subministrament**.

Com a part del seu enfocament més ampli, la Presidència promourà una major integració de les polítiques de biodiversitat, clima i aigua per potenciar els beneficis intersectorials i reforçar la resiliència de la UE, reconeixent la necessitat d'una gestió i protecció sostenibles i equitatives dels recursos marins i d'aigua dolça compartits.

La Presidència també dirigirà els preparatius de les Conclusions del Consell amb vista a la **Conferència de les Nacions Unides sobre l'Aigua. Bioeconomia, energia i política de transport**.

En el marc del Consell d'Agricultura, la Presidència irlandesa debatrà l'**Estratègia de Bioeconomia**, tenint en compte el seu potencial per donar suport a la

diversificació, aportar valor afegit a la producció primària i contribuir a la sostenibilitat climàtica i mediambiental.

La Presidència acollirà la **Cimera Mundial sobre Bioeconomia a l'octubre de 2026**, la qual cosa brindarà l'oportunitat de donar a conèixer els avanços i iniciatives europeus en un escenari mundial i de donar suport a la col·laboració internacional en pro d'una bioeconomia sostenible. La **Llei d'Economia Circular** es basarà en el segon **Pla d'Acció per a l'Economia Circular** i ampliarà les mesures que acceleren la transició de la UE cap a una economia circular, amb baixos nivells de residus i climàticament neutra.

En els últims anys, els mercats energètics europeus han demostrat en repetides ocasions que depenen directament de factors externs, i els ciutadans europeus han pagat el preu una i altra vegada. La Presidència irlandesa vol centrar-se en l'electrificació, però considera que només mitjançant el desplegament incessant d'energies renovables i netes d'origen propi, recolzades per xarxes sòlides i una ambició comuna d'electrificar, els països, les empreses i els ciutadans europeus aconseguiran una veritable seguretat energètica. Seria desitjable prestar més atenció a les solucions basades en l'agricultura.

En relació amb la iniciativa «**AccelerateEU**» i el **Pla d'Acció per a l'Exploració**, i en consonància amb el Full de Ruta «**Una Europa, un mercat**», la Presidència irlandesa impulsarà l'agenda energètica de la UE amb l'objectiu de fer realitat el Paquet de Xarxes Europees i avançar en la proposta sobre la fiscalitat de l'energia.

A través de la tasca del Consell de Transport, Telecomunicacions i Energia (TTE), la Presidència irlandesa donarà prioritat a l'avanç dels debats sobre els vehicles d'empresa nets. Això se sumarà a les propostes relatives a les normes d'emissions de CO₂ per a turismes i furgonetes que es debatin en el Consell de Medi Ambient.

EL PREU JUST QUE CAP LLEI POT CALCULAR

La Llei de la Cadena Alimentària no elimina les vendes per sota de costos, sinó que transforma un problema de preus en un problema de quantitats i selecció de productors

Per BALDIRI ROS
President d'Honor de l'Institut Agrícola
Vicepresident de Foment

La verema de 2026 està posant a prova una de les idees econòmicament més discutibles introduïdes en els últims anys en la regulació espanyola: que una llei pugui determinar quan un preu agrari és prou alt.

La Llei de la Cadena Alimentària estableix que el preu rebut per un productor primari ha de ser superior al seu cost efectiu de producció. Encara que la intenció sigui bona, el mecanisme triat és desastrós.

L'article 9 de la Llei 12/2013, després de les reformes introduïdes entre 2020 i 2021, estableix que el preu que percebi el productor ha de ser superior al total dels costos assumits, incloent-hi llavors, fertilitzants, energia, maquinària, amortitzacions, interessos, mà d'obra assalariada i fins i tot l'aportada pel propi productor o la seva família. A això s'afegeix l'article 12 ter: cada operador ha de pagar a l'immediatament anterior un preu igual o superior al cost en què aquest hagi incorregut. És a dir, la llei pretén impedir administrativament la denominada "destrucció de valor" a la cadena.

El problema és que un cost no determina un preu. És justament a l'inrevés: en una economia de mercat, el preu que estan disposats a pagar els compradors proporciona la informació que permet saber quines estructures de costos són sostenibles i quines no.

Confondre totes dues variables condueix a una lògica de planificació econòmica: calcular administrativament quant costa produir quelcom i concloure que, per això,

algú ha de comprar-ho necessàriament per sobre d'aquesta quantitat.

El cava proporciona, aquest estiu, un extraordinari exemple. L'estudi encarregat per l'INCAVI al CREDA (Centre d'Investigació en Economia i Desenvolupament Agroalimentari) estima per a 2026 un cost de producció de 0,53 euros per quilogram per a les varietats Macabeu i Xarel·lo de 0,56 euros per a la parellada. Dins d'aquest càlcul figuren entre 0,14 i 0,17 euros corresponents a mà d'obra familiar. A més, davant la incertesa sobre el rendiment de la collita de 2026, el càlcul utilitza com a referència el rendiment mitjà de les sis campanyes compreses entre 2020 i 2025.

I aquí comença el problema. És 0,53 euros el "cost" de produir un quilogram de Macabeu? Per a qui? No costa el mateix produir-ho en una explotació altament mecanitzada de gran dimensió que en una petita parcel·la o en secà en comptes de amb regadiu. Cada explotació té el seu propi esquema de producció, productivitat, estructura de capital, capacitat de gestió...

Convertir una estimació estadística de costos en referència per a decidir quin preu resulta econòmicament admissible és confondre una eina informativa amb un mecanisme de formació de preus. Més encara quan apareix un excés d'oferta. Les organitzacions de viticultors han denunciat aquest agost ofertes que rondarien els 0,25-0,30 euros per quilogram en determinats compradors, molt allunyades dels 0,53-0,56 euros estimats

com a cost de referència. També s'han denunciat fórmules mitjançant les quals part de la producció podria acabar percebent a penes 0,12 euros per quilogram.

Naturalment, el viticultor té raons per a considerar aquests preus ruïnosos. Però aquí precisament apareix la pregunta que la legislació no pot resoldre: què succeeix quan, al preu que cobreixen els costos, no existeix suficient demanda per absorbir tota la producció? Cap llei pot obligar un celler a comprar un raïm que no necessita ni tampoc a un viticultor estar permanentment produint a pèrdua, ni pot obligar al consumidor espanyol, britànic o americà a beure més cava.

El problema econòmic real és el següent: La DO Cava va vendre 190 milions d'ampolles en 2025, un 12,8% menys que en 2024. El 60% es va destinar a exportació i alguns mercats fonamentals van registrar fortes caigudes com els Estats Units o Regne Unit. Estem parlant, no obstant això, d'un sector que sosté 37.299 hectàrees de vinya, unes 6.200 famílies de viticultors, 330 cellers i al voltant de 12.000 ocupacions directes i indirectes.

Per consegüent, no perdem el temps a aconseguir que una norma declari il·legal un preu de 30 cèntims, sinó com aconseguir que un raïm, el cultiu del qual costa més de 50 cèntims, generi suficient valor afegit com perquè algú vulgui comprar-lo rendiblement per sobre d'aquest preu. La Llei de la Cadena Alimentària intenta solucionar mitjançant regulació contractual un problema de productivitat, dimensió, diferenciació, comercialització i equilibri entre oferta i demanda. Pretendre mitjançant el BOE alterar les corbes d'oferta i demanda és un greu error. La solució del problema actual exigeix actuar precisament al contrari.

Primer, i més important, eliminar tots els excessos d'oferta de raïm i vi base mitjançant mecanismes com permetre que es pugui vendre en altres països sota condicions distintes sense una regulació tan asfixiant com l'actual o a través d'una destil·lació de crisi en la qual sí que han d'intervenir Ministeri i Departament.

Segon, ajudar el sector viticultor a reconvertir-se mitjançant la concentració, professionalització de l'oferta, cooperatives competitives, signar contractes a llarg termini, augmentar la productivitat i, sobretot, diferenciar producte. I, en cap cas a través de l'arrencada de vinyes.

Tercer i últim, pel costat elaborador, és urgent vendre més valor i no tan sols més ampolles, posant en valor l'origen, qualitat, internacionalització i marques capaces de defensar millors preus.

En definitiva, el problema del viticultor que produeix raïm a un cost de 50 cèntims i només troba compradors a 30 no se soluciona prohibint els 20 cèntims. Se soluciona esbrinant per què el mercat només està disposat a oferir-los i creant les condicions per a què aquest raïm valgui més.

L'Estat pot exigir contractes, transparència i compliment dels terminis de pagament i perseguir abusos derivats de posicions dominants o pràctiques comercials deslleials. Tot això és raonable. El que no pot fer és decidir quin hauria de ser el preu econòmicament correcte d'una mercaderia a partir dels costos de qui la produeix. Aquest camí, portat fins a les seves últimes conseqüències, pertany més a una economia planificada que a una economia de mercat.

La conectividad o el “corredor” de los incendios

Por PILAR MARTÍNEZ RODRÍGUEZ
Abogada especializada en Medio Ambiente y Urbanismo

Se ha instalado entre el lenguaje políticamente correcto, la expresión **negacionismo**, para atribuirlo a quien pone en duda o simplemente pide más precisión y rigor acerca de lo que ha de entenderse como **cambio climático** y la veracidad y contraste técnico científico de las catástrofes, bondades o problemas que se le atribuyen, de forma que no queda más remedio que asumir todo lo relativo al cambio climático como una verdad absoluta, incuestionable, casi religiosa.

No obstante, este “dogma” ha empezado a caer, cuando se atribuyen al cambio climático catástrofes como la de los **incendios** que un verano más sufrimos. Ya no son sólo las víctimas, ni quienes conocemos o trabajamos cerca del mundo rural en España, ahora es la opinión pública, la que empieza a mirar hacia la política medioambiental de España. Desde mi punto de vista, negacionistas son quienes siguen buscando culpables y atribuyendo al cambio climático, lo que solo es consecuencia de una política ambiental y de desarrollo rural errada.

La planificación estratégica del patrimonio natural y la biodiversidad corresponde al Gobierno central (Art. 13 ley 42/2007), planificación en la que en su día la ministra Rivera introdujo, a través de un Real Decreto, los principios y exigencias de la agenda 2030 (renaturización de los ríos, eliminación de embalses, aumento de red natura, reducción de superficie agraria, etc),

mientras en otros países de la UE se ponía en duda su conveniencia y eficacia. Las **estrategias de conservación** se aprueban por el Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente y constituyen un marco orientativo de los instrumentos de gestión (art. 27 Ley 42/2007) y planes de conservación.

A las Comunidades Autónomas corresponde la declaración de los **espacios naturales** en su territorio, así como la aprobación de los planes de gestión de estos, que llevan a cabo, mediante normas eminentemente sancionadoras, restrictivas y limitadoras de derechos individuales previamente consolidados, lo que dota a estas normas de una naturaleza expropiatoria, puesto que ningún justiprecio o compensación prevén para los dueños y afectados por estas, entre los que se encuentra también los ayuntamientos, que ven reducida, cuando no eliminada, su autonomía local, pues las normas medioambientales prevalecen sobre cualesquiera otras (art. 19 ley 42/2007), convirtiendo a la **autoridad ambiental**, en una especie de señor feudal que decide sobre vidas y haciendas en su ámbito de dominio, ejerciendo una función de control absoluto sobre el ciudadano.

Las memorias económicas que incorporan estas normas, están en general vacías de contenido y, además, constituyen un **canto a la inseguridad jurídica** y a la ambigüedad (ni siquiera se define con planimetría

indubitada el ámbito territorial y la zonificación de los espacios que se declaran, mediante georreferencias publicadas en el Diario oficial correspondiente, lo que supone, que se puede cambiar, y se cambia, sin control alguno).

A todo ello hemos de añadir y resulta muy relevante, que si bien la normativa europea y estatal exigen la participación de los ciudadanos y la concertación local para la elaboración y ejecución de los planes de gestión y, en general, para la elaboración de cualquier normativa medioambiental, la administración pública española desoye este mandato, mediante la utilización de métodos, que aparentando formalmente el cumplimiento de tal obligación, en realidad no atienden a ella, eludiendo así incorporar en esta regulación el conocimiento local y garantizar un equilibrio entre la necesidad de protección y el derecho al desarrollo socioeconómico, evitando entre otras cosas, el despoblamiento rural.

Esta **falta de participación y concertación** fue determinante en el abordaje de los incendios, ni la UME, ni siquiera los bomberos conocen como los locales, la orografía, los vientos o el comportamiento de distintos elementos matules de cada zona, sin embargo, los ignoran.

La realidad es, que en la política conservacionista española prima, sobre todo, el interés en sumar superficie protegida, dado que eso supone la llegada y canalización de fondos europeos, destinados exclusivamente a la conservación, que luego se distribuyen generosamente y con interés político entre movimientos ecologistas, ejecución de proyectos con finalidades supuestamente conservacionistas o restauradoras, algunos de dudosa utilidad; pongamos como ejemplo, las depuradoras, que TRAGSA construyó en zonas rurales de Asturias

con **fondos europeos** y que llevan años sin ponerse en marcha y sin cerrar los procesos de pago de justiprecio a los expropiados o la proliferación de estudios, análisis y puesta en marcha de proyectos de energías renovables, cuyo crecimiento sin mesura parece haber sido parte de la causa del «apagón».

Es en este panorama, que nos encontramos con los pavorosos y aterradores incendios de **Ávila y Madrid**, que se han producido y no es casualidad, en el corazón de espacios protegidos.

Si examinamos los datos publicados, se han evacuado en Madrid, 31.856 personas en 13 localidades, Chapinería, Navas del Rey, Colmenar del Arroyo, Fresnedillas de la Oliva, Robledo de Chavela, Navalagamella, Aldea del Fresno, Zarzalejos, pedanía de Peralejo, Rozas del Puerto Real, Cadalso de los Vidrios, Cenicientos y Valdemaqueda.

25.087 personas evacuadas y 8735 personas confinadas en Ávila en 16 poblaciones: Sotillo de la Adrada, Navahondilla, Casillas, Santa María del Tiétar, La Adrada, Piedralaves, Casavieja, Burgohondo, Hoyo de Pinares, Villanueva de Ávila, El Tiemblo, Pedro Benardo, Higuera de Dueñas, Gavilanes, Mijares y Fresnedilla.

6.200 evacuados en Toledo: La Iglesuela del Tiétar, Saratajada, Almendral de la Cañada, Buenaventura; Navamorcuende, El Real de San Vicente, Hinojosa de San Vicente, Castillo de Bayuela, Garciotum y Nuñogómez.

Todos los pueblos de Madrid mencionados están dentro del ámbito territorial de la **Zona de Especial Protección de Aves (ZEPA) "Encinares del río Alberche y Río Cofio"**; y la **Zona de Especial Conservación**

(ZEC) “**Cuencas de los ríos Alberche y Rio Cofio**”, así puede comprobarse en el mapa que contiene el anexo I del Plan de gestión de esos espacios Red Natura, aprobado por decreto de la Comunidad Autónoma de Madrid, 26/2017, de 14 de marzo, publicado en el diario oficial el 17/3/2017; los de Ávila, están incluidos en la Reserva Natural del Valle de Iruela y ZEC y ZEPA-ES0000116 - Valle de Iruela.

En los territorios declarados espacios protegidos, bien mediante figuras Red Natura 2000 (ZEC y - ZEPA-, o LIC – Lugar de interés comunitario propuesto) u otros, como parques naturales, nada se puede hacer sin previa solicitud y autorización de la **autoridad ambiental**, por lo que nada depende de la voluntad de sus dueños.

Por otro lado, los artículos 79 y siguientes de la Ley 42/2007 establecen un régimen de infracciones y sanciones para la protección de estos espacios, que se definen con tal ambigüedad, que cualquier actuación puede suponer (depende de la valoración subjetiva del funcionario o autoridad ambiental de turno) una sanción elevadísima, cuando no, la apertura de diligencias por delito ambiental.

Esta ambigüedad, su amplitud y el impedimento que determinan para cualquier actuación sobre el terreno, se aprecia por la simple lectura de las conductas tipificadas como sancionables, veamos: *“la destrucción del hábitat de especies... en particular, del lugar de reproducción, invernada, reposo, campeo o alimentación”*; *“la destrucción o deterioro significativo de los componentes de los hábitats ...”*, *“la alteración de las condiciones de un espacio protegido o de los productos propios de él, mediante ocupación, roturación, corta, arranque u otras acciones”*; *“la instalación de carteles de publicidad o la producción de impactos paisajísticos sensibles...”*.

Además hay que sumar la prohibición, con carácter general, de apertura de **nuevos caminos y accesos**, de construcción de cortafuegos (se iban realizando estos días a medida que se atacaba el fuego para poder acceder), de instalaciones de comunicación, de actividades extractivas, de aprovechamientos maderables y recursos naturales, de leñas muertas, de limpiezas y desbroces, salvo excepcionalísimos casos y, en todo caso, previo estudio de impacto ambiental por las misma autoridad ambiental, que con frecuencia niega o limita.

Tales restricciones convierten estos espacios y territorios en verdaderas teas cuando se prende fuego, pues constituyen acumulaciones de combustible natural sin accesos, ni pistas, ni tomas de agua, previstas para abordar y luchar contra el incendio.

A todo ello ha de sumarse el **propugnado principio de conectividad** y la creación de lo que llaman **“corredores ecológicos”** (Art. 47 ley 42/2007) que defienden las autoridades ambientales con el fin, según algunos expresan de modo gráfico en que una ardilla pueda atravesar de árbol en árbol la península. Este principio determina la unión o continuidad de multitud de espacios en las mismas condiciones de restricción y acumulación de combustible, de tal forma, que prendido el fuego en un espacio, se propaga a mayor velocidad que la ardilla por sucesivos espacios, arrasando cientos de hectáreas, inaccesibles para los medios de extinción (no hay cortafuegos, ni caminos adecuados, ni embalse de aguas, ni siquiera buenas comunicaciones).

En pocos minutos, se pierde aquello, que decían querer proteger y que perteneciendo a ciudadanos, municipios o instituciones, no les dejaron aprovechar, ni proteger conforme al conocimiento y tradición local, pues el aprovechamiento de los recursos naturales por el hombre forma parte del equilibrio natural.

Así pues, las voces, que desde la **ignorancia de esta realidad**, con la simple lectura de un artículo de la ley de montes, se atreven a atribuir a los dueños (ciudadanos privados, ayuntamientos o vecinos en los montes vecinales en mano común), la obligación de gestionar y cuidar los montes e incluso evitar los incendios según algún indocumentado, deberían empezar a reflexionar, pues lo que hay que cambiar es esta política de ultra protección, huérfana de conocimiento técnico científico de la conservación, infantil e interesada, cuyos resultados son lo que hoy vemos, **media España quemada**, la zona rural despoblada (las exigencias legales y burocráticas, así como los costes que suponen la exigencias de evaluaciones ambientales y otro, impiden la rentabilidad de muchas actividades agrícolas y ganaderas) y las enormes pérdidas de los pocos y heroicos ciudadanos, que permanecen en los pueblos y en ellos intentan sobrevivir, desarrollando proyectos agrícolas, ganaderos, forestales, silvícolas, que hoy ven destruidos, como incluso ven destruidas sus viviendas

L'Institut Agrícola va vaticinar que el Brexit no enfonsaria la indústria agroalimentària catalana

Ara fa 10 anys, el 23 de juny de 2016, la ciutadania britànica va votar a favor d'abandonar la **Unió Europea**. El procés de **Brexit** es va iniciar el 29 de març de 2017 amb l'activació de l'article 50. Va ser el tret de sortida d'un trajecte que va culminar el 31 de gener de 2020. Durant tot aquest temps es van fer tota mena de previsions i elucubracions, i moltes van arribar a la conclusió que el sector primari sortiria escaldat amb la sortida de la Gran Bretanya d'Europa.

Sobre **Catalunya**, les prediccions auguraven una caiguda severa en tots els segments. Olis, càrnies, porcí, preparats, fleca, begudes, lactis/ous, pesca, llegums, fruites, hortalisses, és a dir, tot, anava al col·lapse. Només la patronal agrícola catalana, **l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre**, es va desmarcar dels pitjors auguris.

En una nota publicada aquest fatídic mes de gener de 2020, l'Institut Agrícola va desdenyar la caiguda del 5,4% que es pronosticava. Va argumentar la consolidació i el creixement dels productes carnis, greixos i olis, lactis i ous, productes pesquers, productes d'alimentació i begudes. I va ser una mica menys optimista en fruites, hortalisses i llegums. Va encertar de ple.

Les previsions de l'Institut Agrícola van donar al clau. En aquests anys, l'oli d'oliva va créixer de 147,8 milions d'euros exportats a 304,6. Fins i tot la carn de porcí, malgrat la crisi de l'epidèmia, va experimentar un creixement de més de 50 milions. Fins i tot les més moderades previsions per a fruites, hortalisses i llegums s'han complert mantenint la quota de mercat per sobre del 45%.

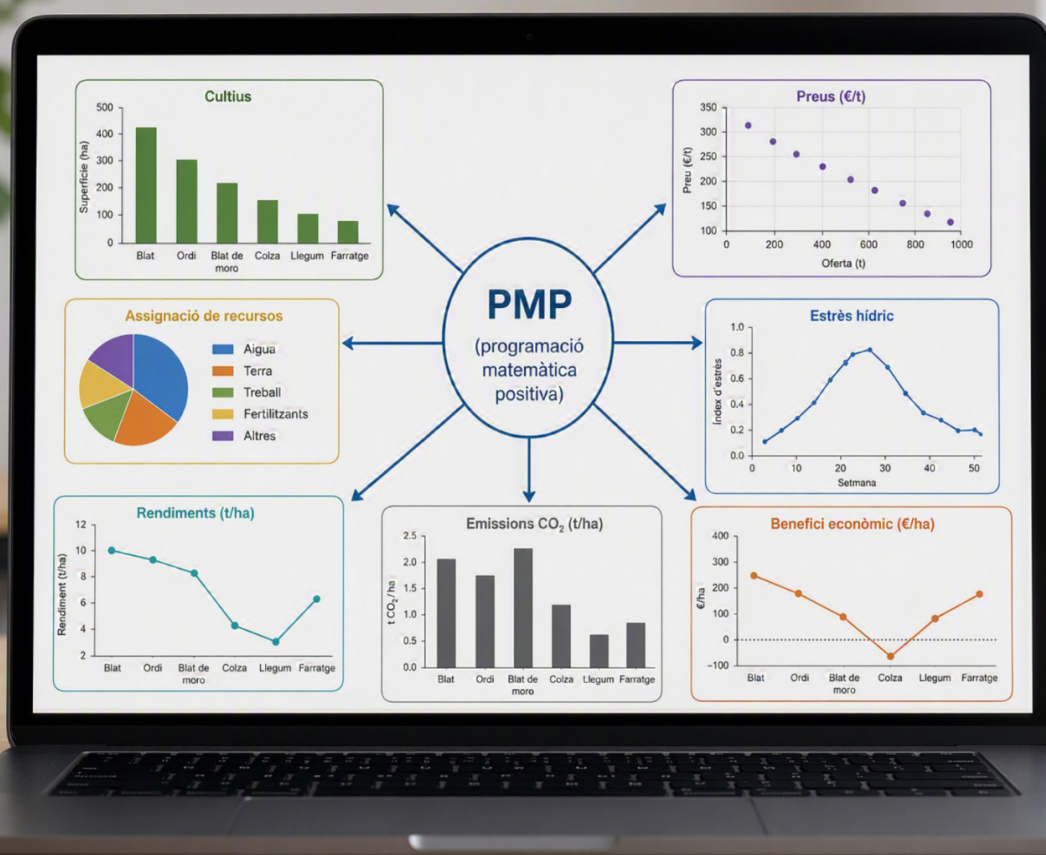
Bé està reconèixer que anar a contracorrent no és fàcil: aquesta vegada, l'Institut Agrícola ha estat a l'altura dels vaticinis. Només posaven una condició: el Brexit havia de ser amb acord. I així va ser.

BREXIT: Un Brexit amb acord certifica la fortaleza del sector agroalimentari espanyol al 2020

- **La Vanguardia:** *Un Brexit con acuerdo mejorará las exportaciones del sector agroalimentario español*
- **Crónica Global:** *Las exportaciones agroalimentarias crecerán un 1% tras el acuerdo del Brexit*
- **Merca2:** *El sector agroalimentario mejorará su posición tras el Brexit con acuerdo*
- **Agroinformación:** *Un Brexit con acuerdo certifica la fortaleza del sector agroalimentario español de cara a 2020*
- **El Economista:** *Un Brexit con acuerdo certifica la fortaleza del sector agroalimentario español en 2020*
- **La Razón:** *El sector agroalimentario beneficiado por el Brexit pactado*
- **Es.radio:** *Entrevista Baldiri Ros, Presidente de l'Institut Agrícola*
- **Agrodiario:** *El campo español confía en que el Brexit no le haga un roto a su exportación*

LA PROGRAMACIÓ MATEMÀTICA POSITIVA: LA BRÚIXOLA EN LA PRESA DE DECISIONS AGRÀRIES ABANS DE LA IRRUPCIÓ DE LA IA

Com en la resta de sectors productius, el domini de la Intel·ligència Artificial, els algorismes predictius i l'explotació massiva de dades també ha irromput al sector primari.

I és que en l'agricultura, la ramaderia i la gestió forestal més tecnificades ja és habitual sentir a parlar, amb normalitat, de sensors, satèl·lits o bessons digitals.

Tanmateix, molt abans de l'arribada d'aquestes tecnologies d'última generació, el sector ja ha disposat des de fa anys d'una altra eina capaç de dur a terme prediccions explicatives sobre el comportament agrari, simular escenaris futurs i anticipar els efectes de les polítiques públiques: és la coneguda com a Programació Matemàtica Positiva (PMP).

La PMP constitueix un dels avenços metodològics més influents de les darreres dècades en l'economia i en la presa de decisions al món agrari. És una eina capaç de dur a terme prediccions explicatives sobre el comportament agrari, simular escenaris futurs i anticipar els efectes de les polítiques públiques

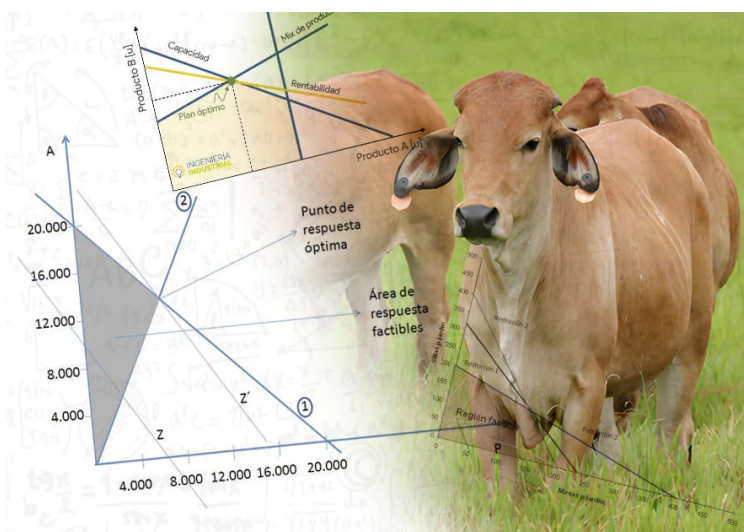
UNA NOVA Lògica AL SERVEI AGROALIMENTARI DES DEL TOMBANT DE SEGLE

La irrupció de la PMP s'atribueix a **Richard E. Howitt**, que el 1995 va publicar un procediment per calibrar models de producció agrícola i d'ús dels recursos a partir de les decisions observades en explotacions reals. Aquella gran innovació va consistir en construir uns models capaços de reproduir exactament la situació de partida i, a partir d'aquí, generar respostes plausibles davant els canvis de preus, de polítiques agrícoles i de disponibilitat de recursos. I és que per entendre l'èxit de la PMP convé recordar que va suposar una declaració d'intencions, murri i reactiva, contra els models d'interpretació econòmica que predominaven aleshores.

Durant dècades, l'anàlisi econòmica havia estat dominada per l'econometria, fonamentada en quantitats ingents de dades històriques. Però l'agricultura presentava un seguit de particularitats que dificultaven aquest enfocament: explotacions heterogènies, escassetat d'informació, canvis estructurals i polítics freqüents, variabilitat climàtica i, sobretot, una gran dependència de restriccions físiques com el sòl, la situació hídrica o la mà d'obra.

La PMP, doncs, va sorgir precisament com a rèplica davant de dues limitacions fonamentals —la incapacitat de l'econometria convencional per reeixir amb informació fragmentada i la dificultat dels models lineals clàssics per simular els plans productius dels agricultors.

A diferència d'altres aproximacions, la PMP no necessita grans bases de dades per generar coneixement útil. La metodologia aprofita tota la informació disponible —estadística, tècnica i experta— amb l'objectiu de reconstruir la lògica de decisió dels productors. Aquest tret la converteix en una eina especialment valuosa en contextos

d'incertesa o en sectors on les observacions són limitades. De fet, una de les principals conclusions dels seus desenvolupadors és que permet treballar de manera rigorosa fins i tot quan només es disposa d'una anàlisi de dades molt parcial.

La seva consolidació durant els anys 2000 va representar una autèntica revolució en la modelització agroalimentària. En perspectiva, els estudis assenyalen que la PMP va revitalitzar l'interès pels models matemàtics aplicats a les polítiques agràries i ambientals, atès que solucionava un dels grans problemes dels models lineals tradicionals: les respostes brusques i poc realistes de la resta de models davant petits canvis en els paràmetres i les variables de càlcul. Amb la PMP, les simulacions sobre la presa de decisions esdevenien molt més suaus, estables i coherents amb el comportament observat dels agricultors.

L'expansió d'aquesta metodologia va coincidir, a més, amb una necessitat creixent de representar socialment la complexitat del sector agrari. Les reformes de la **Política Agrària Comuna** (PAC), les noves exigències mediambientals, la cura creixent pel que fa a la gestió de l'aigua i la conservació del sòl o la planificació territorial i urbanística requerien eines capaces d'integrar variables econòmiques i biofísiques en un mateix marc analític. La PMP va oferir, per fi, aquesta possibilitat i va esdevenir un estàndard de referència en nombrosos models de producció agrícola desenvolupats a Europa, l'Amèrica del Nord i també en altres regions del món.

L'ESCALABILITAT I CASOS PRÀCTICS DE LA PMP FINS ALS NOSTRES DIES

Una de les grans aportacions de la PMP ha estat la capacitat de representar les decisions productives en diversos nivells, és a dir, amb granularitat segons cada escala d'aplicació.

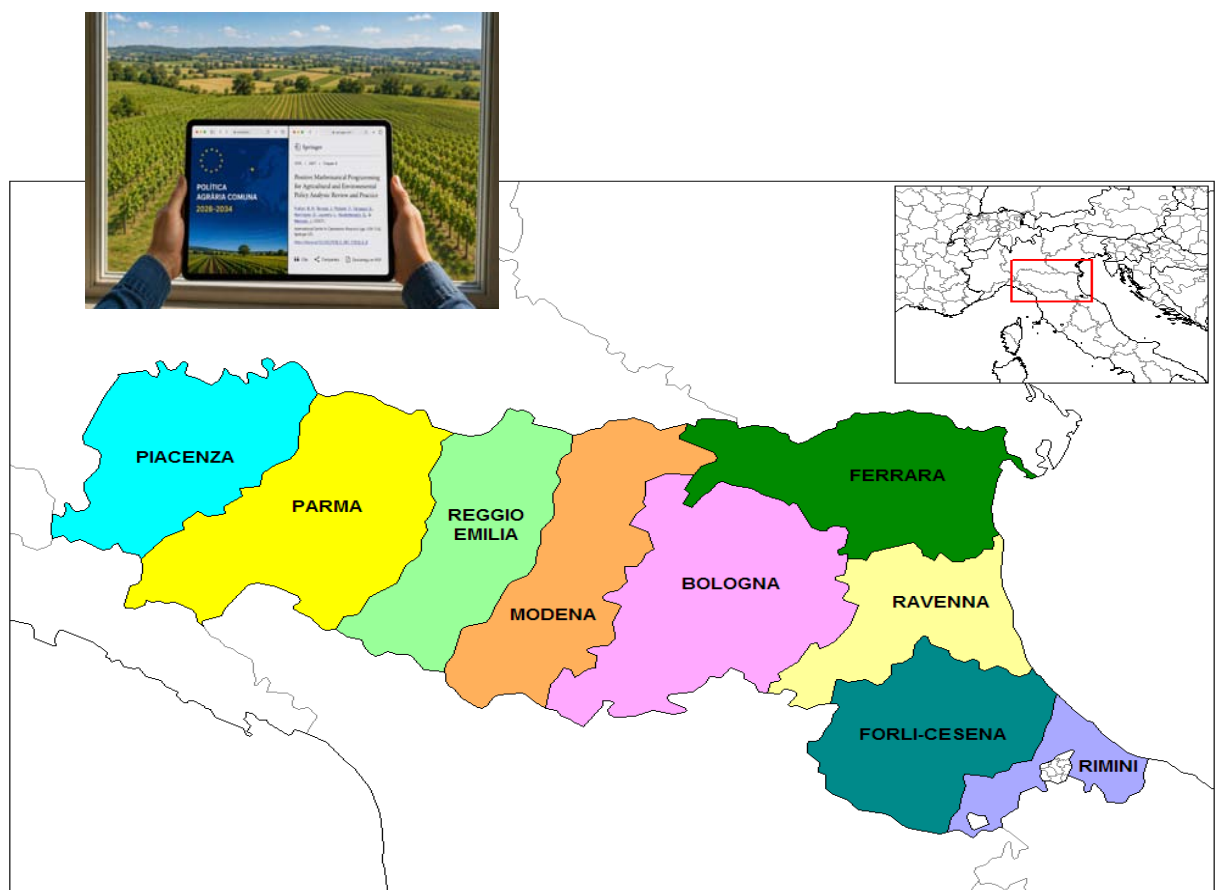
En primer lloc, en l'àmbit nivell regional o nacional, facilita l'anàlisi de possibles subvencions, sistemes de pagaments, limitacions per polítiques ambientals o canvis en els mercats, incloses mesures d'exportació o aranzelàries. Això explica que la metodologia s'utilitzés intensivament durant les dècades dels 2000 i 2010.

I, en segon terme, amb molta més especificitat i fins a arribar al nivell de explotació agrària individual, la PMP permet entendre com cadascun dels agricultors i ramaders distribueixen els seus recursos entre activitats competidores. Com ho fa? En resum, parteix de les decisions que els empresaris han pres al llarg d'un període determinat i n'ajusta els paràmetres dins de petits models microeconòmics de programació matemàtica fins a reproduir fidelment la situació.

I pren, sobretot, un concepte anomenat de primer ordre i també els costos d'oportunitat associats als recursos limitants.

El cas de la PAC n'és segurament l'exemple més paradigmàtic. Aquesta metodologia s'ha emprat d'allò més per anticipar com respondrien les empreses a l'històric de les evolucions normatives impulsades per la Unió Europea.

Lluny de perdre vigència, fins a dia d'avui es continuen publicant estudis que la fan servir. Un n'és la recerca publicada el 2024 que combina la PMP amb models basats en agents per predir els efectes dels canvis post-2020 introduïts a la PAC sobre distribució dels cultius a l'**Emília-Romanya** italiana. El model va predir que la PAC provocaria una substitució parcial de cereals per cultius destinats a proteïna vegetal i pinso, com també la desaparició de petits empresaris i una reducció més modesta de l'esperada pel que fa a emissions de diòxid de carboni, amb més demanda d'aigua, però rendibilitat força similars a la d'aleshores.

LA GESTIÓ DE L'AIGUA CONSTITUEIX UN ALTRE ÀMBIT ON LA PMP HA DEMOSTRAT UN ENORME POTENCIAL

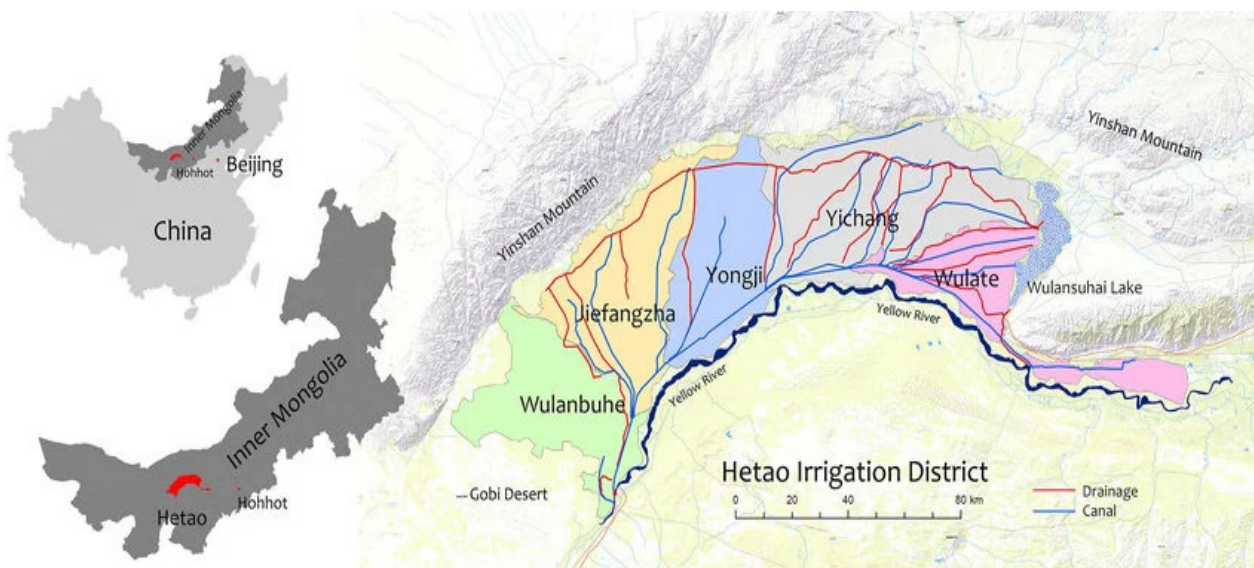
En un context global marcat per sequeres creixents i més perllongades, permet estudiar com reaccionen els agricultors davant l'estrès hídric, canvis de preu o de qualitat de l'aigua.

N'és el cas l'aplicació al districte de regadiu de **Hetao**, a la **Xina**, on el 2025 es va emprar acadèmicament aquesta metodologia per identificar llindars crítics de vulnerabilitat i formular estratègies de gestió adaptativa contra la salinització, com la rotació de cultius entre blat i gira-sol, atès que són espècies tolerants a la sal.

UN MODEL IMPERFECTE AMB EL REPTA DE CONVERGIR A L'ERA DE LES DADES MASSIVES

En un entorn cada vegada més exposat a fenòmens climàtics extrems i restriccions bèl·liques o geopolítiques del lliure mercat, els mons empresarial, acadèmic i polític necessiten eines per a definir escenaris alternatius de manera ràpida i coherent. La PMP ho és: identifica configuracions productives resilients i és escalable als profunds canvis del clima que ja patim a la **Conca mediterrània**.

Ara bé, cal tenir en compte que cap eina és la panacea; també té diverses debilitats tècniques, com la limitació temporal dels terrenys disponibles (no lògica, ja que els empresaris poden adquirir més hectàrees any rere any) o els criteris d'agregació d'activitats secundàries que no són prou representatives del nucli econòmic del sector primari.

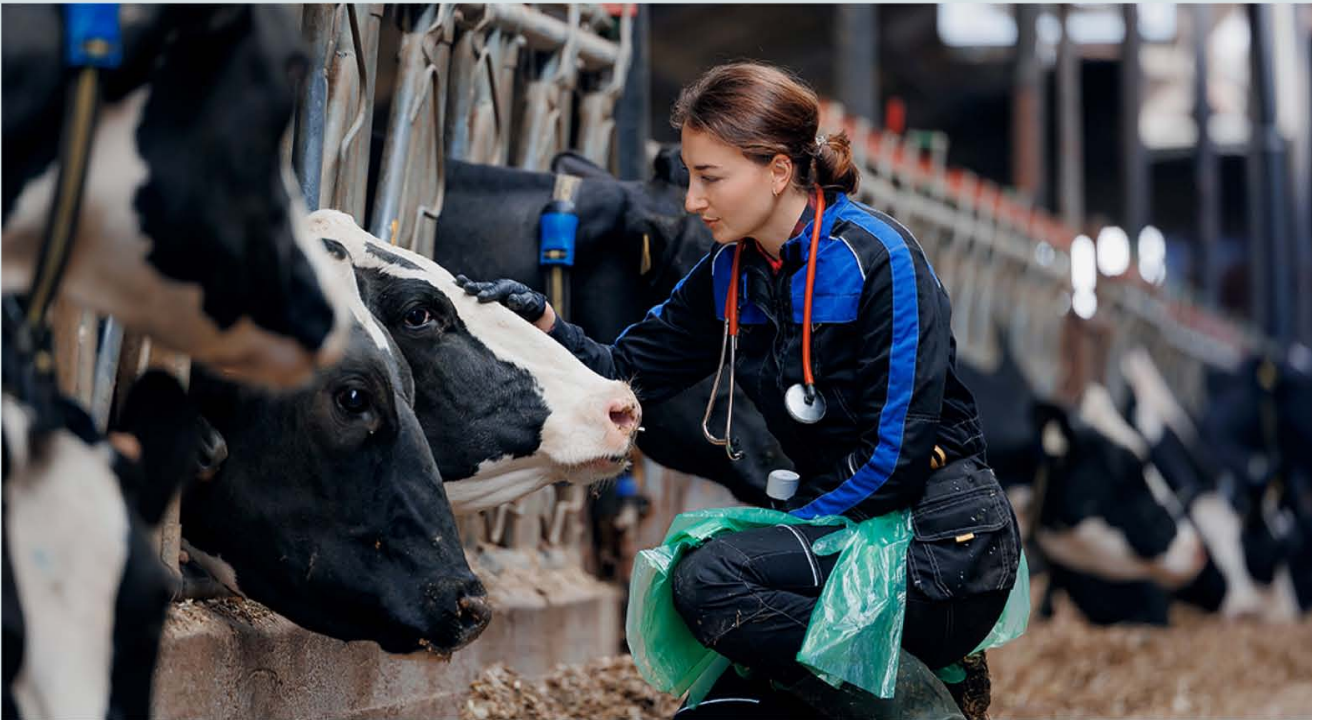

Mentre que amb el canvi de decenni la IA ha estat capaç de revolucionar els mercats excel·lents en la identificació de patrons, el processament de bases de dades massives i la capacitat de predicció probabilística; la PMP, en canvi, roman consolidada representant restriccions, processos productius i mecanismes d'assignació de recursos. Més que competidors, tots dos enfocaments semblen destinats a convergir.

La IA podrà aportar dades procedents de sensors, satèl·lits o registres digitals, mentre que la PMP continuarà oferint un marc matemàtic necessari per a convertir-ho tot plegat en decisions productives coherents.

Els pròxims anys encara n'hem de sentir molt a parlar de la IA dins el nostre sector, però un bon gruix dels èxits sobre els quals ha d'acabar de construir-se ja es van establir fa més de trenta anys gràcies a la PMP.

LA COMISSIÓ EUROPEA MARCA EL RUMB PER A UN SECTOR RAMADER PRÒSPER I UN SISTEMA AUTOSUFICIENT DE PRODUCCIÓ DE PROTEÏNES

La Comissió Europea va adoptar, el passat 7 de juliol, l'Estratègia Ramadera per garantir que l'inavaluable sector ramader europeu mantingui la seva solidesa i resiliència a llarg termini. L'Estratègia, que és la primera d'aquest tipus, estableix mesures per ajudar els ramaders a fer front als reptes econòmics, mediambientals i del mercat. Aquesta visió a llarg termini reconeix el paper essencial de la ramaderia sostenible en el futur d'Europa per protegir la seguretat alimentària de la Unió i donar suport a les comunitats rurals en tota la seva diversitat.

L'ESTRATÈGIA RAMADERA ESTABLEIX LES CINC PRIORITATS SEGÜENTS:

1. UN SECTOR RAMADER RESILIENT I PREPARAT DAVANT LES CRISIS

La Comissió està reforçant la preparació per reduir l'exposició al risc i permetre que els ramaders es recuperin més ràpidament després d'una crisi. Per aconseguir-ho, reforçarà els instruments de gestió de riscos i explorarà un nou règim d'assegurances i reassegurances. També ajudarà els Estats membres a gestionar les repercussions de les malalties animals millorant la prevenció, la detecció precoç i la intervenció primerenca. Les inversions en resiliència enfront del canvi climàtic i la reducció de les dependències de les importacions continuen sent una prioritat clau.

2. UN SECTOR RAMADER COMPETITIU, A LA UE I A ESCALA MUNDIAL

La Comissió treballarà per impulsar la rendibilitat i l'adopció de la innovació, així com per reforçar la competitivitat i la sostenibilitat, de manera que el sector pugui prosperar. A més de l'important paper que exercirà el futur pressupost de la UE, la Comissió estudiarà com l'accés al finançament pot facilitar la transició cap a sistemes sense gàbies i donar suport als procediments de concessió de permisos, la circularitat, la bioeconomia i la valorització de la biomassa. A més, l'equitat és un element central de l'Estratègia, per la qual cosa se centrarà l'atenció en uns ingressos justos per als ramaders i a garantir la reciprocitat internacional. Per tant, la Comissió s'esforçarà per aconseguir una major harmonització de les normes de producció, especialment en matèria de benestar animal, en consonància amb els compromisos contrets davant l'**Organització Mundial del Comerç**. També s'intensificaran els esforços per promoure noves oportunitats de mercat a través de la diplomàcia agroalimentària.

3. UN SECTOR RAMADER SOSTENIBLE

Atesa la diversitat de la ramaderia en les diferents regions, l'Estratègia promourà un enfocament adaptat per abordar els reptes en matèria de sostenibilitat. Es proposen mesures per millorar el benestar animal mitjançant revisions específiques per a les gallines ponedores, els pollastres d'engreix i els porcs, que es basaran en dades contrastades i aniran acompanyades de períodes de transició i suport financer adequats. A més, la UE desenvoluparà mètodes har-

monitzats per al càlcul de les emissions del bestiar a nivell d'explotació, les pràctiques de mitigació del canvi climàtic, la gestió de nutrients i la circulació sostenible dels recursos. Es reforçarà la cooperació entre els ramaders i els productors i es donaran suport a la sostenibilitat i els objectius socioeconòmics del sector.

4. UN SECTOR RAMADER ADAPTAT A TOTES LES EXPLOTACIONS I REGIONS

El vincle entre la ramaderia i el territori és essencial, ja que la ramaderia aporta beneficis econòmics, mediambientals i socials a les zones rurals. La Comissió col·laborarà amb els Estats membres en un pla per restablir una producció ramadera sostenible a les regions vulnerables, en particular aquelles que corren risc d'abandonament, amb el suport d'un Observatori de les terres agrícoles i en consonància amb les polítiques demogràfiques de la UE. L'actual línia de treball sobre la ramaderia desenvoluparà un full de ruta per als escorxadors mòbils o de baixa capacitat, contribuint a fomentar cadenes de valor ramaderes integrades localment, reduir el transport d'animals i regenerar les economies locals.

5. EXCEL·LÈNCIA EN LA PRODUCCIÓ RAMADERA

La qualitat és l'actiu estratègic d'Europa. La Comissió donarà visibilitat i valor a l'excel·lència de la producció de la UE mitjançant el reforç de l'etiquetatge d'origen i el reconeixement de la qualitat. Desenvoluparà un sistema europeu d'excel·lència per valoritzar millor les normes més estrictes, la sostenibilitat i les característiques específiques de producció. A més, promourà els productes ramaders sostenibles de la UE a través de polítiques de promoció específiques, indicacions geogràfiques, campanyes de «**compra de productes europeus**» i sistemes de producció ecològica.

És fonamental abordar les pressions que afecten el sector per garantir el seu futur resilient i sostenible, i atraure les futures generacions. Això implica dependre menys dels insums importats i més dels recursos nacionals i circulars, així com reduir les emissions, tal com s'estableix en el **Pla d'Acció en matèria de Proteïnes i en el Pla d'Acció sobre els Fertilitzants**. Alhora, preservar la seguretat alimentària i millorar el benestar animal continuen sent objectius clau.

PLA D'ACCIÓ EN MATÈRIA DE PROTEÏNES

L'Estratègia Ramadera ve acompanyada d'un **Pla d'Acció en Matèria de Proteïnes**. Junes, aquestes iniciatives tenen per objecte reduir les dependències estratègiques, reforçar la seguretat alimentària europea i contribuir a un sistema agroalimentari europeu més fort, resiliènt i estratègic.

El Pla d'Acció en matèria de Proteïnes també té per objecte augmentar el subministrament i l'ús de proteïnes cultivades a la UE. El 2025, només el 25% de les llavors oleaginoses i cultius proteaginosos utilitzats per a l'alimentació animal a la UE es produïen dins de la UE. El Pla té per objecte **augmentar aquest percentatge al 35% d'aquí al 2035**. La Comissió donarà suport a la producció europea de proteaginoses i millorarà la competitivitat de les proteïnes cultivades a la UE. En reconèixer els forts vincles que hi ha entre les cadenes de valor dels aliments, els pinsos, l'energia i la indústria, també fomentarà la innovació, la inversió, la diversificació de l'alimentació i una millor supervisió de la dependència de les proteïnes.

CONTEXT

La ramaderia és un sector divers i complex que representa al voltant del 40% del valor afegit agrícola de la UE i genera un volum de negocis anual de 400.000 milions d'euros. Té un fort impacte social i territorial, ja que dona ocupació al voltant de set milions de persones en quatre milions d'explotacions agrícoles repartides arreu d'Europa, sovint en zones amb poques oportunitats eco-

nòmiques alternatives. El sector proporciona proteïnes d'alta qualitat i és un aparador de l'excel·lència europea a tot el món, amb algunes de les normes mediambientals, de seguretat i de qualitat més estrictes del món.

No obstant això, la ramaderia s'enfronta a reptes cada vegada més grans: baixa rendibilitat i augment dels costos, condicions del mercat canviants, brots recurrents de malalties animals i aparició d'altres de noves, expectatives de la societat per aconseguir nivells més elevats de benestar animal i reptes mediambientals.

Aquesta és la raó per la qual la Comissió va anunciar en la seva **Visió per a l'Agricultura i l'Alimentació** que treballaria per reforçar la competitivitat i la resiliència del sector ramader. La Comissió va posar en marxa una línia de treball sobre la ramaderia per tal de desenvolupar estratègies polítiques que permetin trobar solucions territorials i específiques per a la competitivitat i la sostenibilitat del sector. **L'Estratègia Ramadera** es basa en una àmplia participació de les parts interessades, emmarcada per la línia de treball sobre la ramaderia, que inclou més d'un any de diàleg amb els Estats membres, els ramaders i agricultors, els representants de la indústria i la societat civil, inclosa la **Junta Europea d'Agricultura i Alimentació**.

La visió per a l'agricultura i l'alimentació també té per objecte reforçar el sistema de producció de proteïnes d'Europa, fent-lo més autosuficient, sostenible i resiliènt.

PROPOSTES DAVANT LA CRISI D'EXCEDENTS DEL CAVA

Aquestes propostes van ser presentades des de la seu de Foment del Treball, en Roda de Premsa, el passat 14 de juliol.

Joan Pons, Baldri Ros i Albert Valldosera

MESURES DE CARÀCTER IMMEDIAT

Incrementar les accions de promoció internacional del CAVA als mercats emergents.

DIVERSIFICAR ELS MERCATS D'EXPORTACIÓ I AUGMENTAR VENDES

Aprovar programes específics d'internacionalització i línies específiques d'assessorament, promoció i finançament dirigits a les empreses elaboradores de CAVA i de Vi Base per facilitar l'accés a nous mercats amb potencial de creixement.

REDUIR ELS ESTOCS DE VI BASE

Aprovar un complement autonòmic fins als 50 cèntims/kg a l'import de la destil·lació de crisi extraordinària per al Vi base amb destinació a Cava, amb l'objectiu de garantir que s'hi aculli la màxima retirada possible de l'excedent de producte i contribuir de forma efectiva a restablir l'equilibri entre oferta i demanda.

REDUIR L'IMPACTE SOBRE LA RENDA DELS VITICULTORS AFECTATS I GARANTIR LA VIABILITAT DE LES COOPERATIVES

Aprovar un suport específic al sector Cooperatiu productor de Vi Base

Les cooperatives presenten la singularitat respecte de la resta d'operadors del sector que tenen l'obligació estatutària de rebre i transformar la producció dels seus socis i, per tant, no poden limitar unilateralment l'entrada de raïm rescindint o no renovant contractes comercials com sí que poden fer les empreses privades.

Això fa que siguin les principals receptores dels excedents conjunturals, amb l'increment consegüent dels costos financers derivats de l'emmagatzematge i del manteniment dels estocs.

L'objectiu d'aquesta mesura és evitar tensions de tresoreria, garantir la continuïtat empresarial de les cooperatives i impedir un enfonsament generalitzat dels preus del vi base que perjudica la base productora.

RECUPERAR LA DEMANDA DE VI BASE A LA DO CAVA

Instar a les empreses de Cava que han substituït el producte "cava" per altres per manca de matèria primera durant la sequera, a incorporar-se de nou aprofitant el potencial de la DO.

MESURES A MITJÀ TERMINI (2-3 anys)

DIVERSIFICAR LA BASE DE CLIENTS INDUSTRIALS DE RAÏM I VI BASE

Establir incentius fiscals, financers o d'inversió per afavorir l'entrada de nous operadors, elaboradors i embotelladors, tant nacionals com internacionals, que contribueixin a ampliar la competència en la compra de vi base i reduir la concentració de la demanda.

MESURES DE LLARG RECORREGUT (inici immediat però funcionament a llarg termini)

MILLORAR EL RECONeixEMENT DE LA MARCA CAVA I EL RECONeixEMENT DE MARCA DELS CONSUMIDORS

Amb l'objectiu d'incrementar el reconeixement de la DO entre els consumidors nacionals i internacionals, condicionar les ajudes públiques destinades a promoció i màrqueting, a què les campanyes reforcin explícitament la marca DO CAVA, garantint que el valor generat beneficiï el conjunt del sector i no exclusivament les marques comercials individuals.

Impulsar estratègies de posicionament orientades als nous hàbits de consum, generant sinergies similars a casos d'èxit internacionals com l'Aperol Spritz, que ha contribuït decisivament a la internacionalització i al creixement del consum del Prosecco. L'objectiu és crear noves ocasions de consum i captar segments de públic més joves.

AUGMENTAR LA DEMANDA DE VI BASE I FOMENTAR LA INNOVACIÓ

Crear línies específiques d'ajut a la inversió i a la innovació destinades als elaboradors de vi base per fomentar la diversificació de productes i afavorir projectes i espais d'R+D+I orientats a l'elaboració de nous productes d'alt valor afegit vinculats al territori, incloent-hi vins escumosos innovadors, productes de baixa graduació alcohòlica, altres derivats vitivinícoles i alternatives adaptades a les noves tendències de consum.

175 anys

L'INSTITUT
AGRÍCOLA
CATALÀ DE SANT ISIDRE

1851-2026